

Vergaderjaar 2017–2018

34 775 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2018

Nr. 124

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BASIS- EN VOORTGEZET ONDERWIJS EN MEDIA

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 februari 2018

Mijn voorganger heeft uw Kamer eerder geïnformeerd over controleacties die zijn uitgevoerd naar aanleiding van de fouten die zijn geconstateerd in de administratie van scholen met betrekking tot de huidige gewichtenregeling. De verwerking van de uitgebreide controleactie die in 2014 en 2015 is uitgevoerd nadert zijn afronding. Vanwege de omvang van de neerwaartse bijstelling van de bekostiging informeer ik uw Kamer over de afronding van deze controles. In totaal wordt circa € 32 miljoen teruggevorderd, omdat de aanpassing van de leerlinggewichten doorwerkt in de bekostiging van de schooljaren 2015–2016, 2016–2017 en 2017–2018.

Scholen ontvangen op basis van de gewichtenregeling aanvullende bekostiging voor onderwijsachterstandenbestrijding. Deze aanvullende bekostiging wordt standaard steekproefsgewijs gecontroleerd. Er worden al jaren fouten in de administratie van scholen geconstateerd, waardoor niet in alle gevallen de juiste bekostiging wordt toegekend. De Algemene Rekenkamer constateert dat de regeling veel ruimte laat voor interpretatie, misbruik en oneigenlijk gebruik en moeilijk te controleren is.¹

In april 2013 en maart 2014 heeft mijn voorganger uw Kamer geïnformeerd over de maatregelen die zijn ingezet om het aantal fouten bij het aanvragen van achterstandsmiddelen terug te dringen:²

1. Scholen zijn ondersteund bij het op orde brengen van de gewichtenadministratie: de schoolbesturen van de 800 scholen die samen 80% van de gewichtenmiddelen ontvingen, zijn actief benaderd voor ondersteuning. Andere scholen konden ook een beroep doen op deze ondersteuning.

¹ Kamerstuk 33 942, nr. 1.

² Kamerstuk 33 400 VIII, nr. 140.
Kamerstuk 33 750 VIII, nr. 98.

2. De administratie van scholen is gecontroleerd en de sanctiebeleidsregel is aangepast: dit gaf de mogelijkheid het interventiebeleid aan te scherpen.
3. Om de registratie te vereenvoudigen en de kans op fouten te verkleinen is een standaard ouderverklaring ingevoerd en zijn de landenbeschrijvingen uitgebreid.

Daarnaast heeft mijn voorganger de mogelijkheden onderzocht of gebruik gemaakt kan worden van gegevens die reeds in andere databestanden aanwezig zijn en die buiten de school om worden verzameld. Zoals uw Kamer weet is er een nieuwe CBS-indicator beschikbaar, die gebruik maakt van centraal beschikbare gegevens waardoor geen kans meer bestaat op fouten bij scholen die leiden tot een aanpassing van de bekostiging.

Zoals aangegeven hebben bij 800 schoolbesturen extra controleacties plaatsgevonden op de teldatums 1 oktober 2012, 1 oktober 2013 en 1 oktober 2014, gecombineerd met verbeteringsacties om de administratie van de gewichten op deze scholen op orde te brengen. Scholen hebben daarbij de mogelijkheid gekregen om fouten te corrigeren. Waar correctie van de fouten leidt tot wijzigingen in de registratie van de gewichten, wordt dit door DUO verwerkt in de bekostiging. De besturen hebben de mogelijkheid om hiertegen bezwaar en eventueel beroep aan te tekenen.

Deze extra controleacties hebben plaatsgevonden naast de reguliere steekproefcontroles. De reguliere steekproefcontroles hebben onder meer als doel de financiële rechtmatigheid op de gewichtsmiddelen te bepalen, zodat de Auditdienst Rijk een uitspraak kan doen over de jaarrekening van OCW.

De controleacties uit het verleden hebben ertoe geleid dat de gewichtenadministratie bij scholen nu grotendeels op orde is. Wijzigingen op grond van de teldatums 1 oktober 2012 en 1 oktober 2013 zijn eerder al verwerkt in de bekostiging. Daarnaast zijn alle betreffende besturen geïnformeerd over de bijgestelde leerlinggewichten op teldatum 1 oktober 2014. Voor de besturen die tegen de bijgestelde leerlinggewichten op 1 oktober 2014 niet in bezwaar zijn gegaan, is de bijstelling afgelopen december verwerkt in de bekostiging voor de schooljaren 2015–2016, 2016–2017 en 2017–2018. Er zijn ook besturen die tegen de bijgestelde leerlinggewichten in bezwaar zijn gegaan. Deze besturen hebben de mogelijkheid gekregen om nieuwe ouderverklaringen te overleggen, indien er twijfel bestond over de oude ouderverklaringen. De bezwaarprocedure is inmiddels volledig afgerond. Op korte termijn wordt ook voor deze besturen de bekostiging aangepast op basis van de uitkomsten van de bezwaarprocedure. Een aantal besturen heeft beroep aangetekend tegen de nieuw vastgestelde leerlinggewichten.

Omdat de aanpassing van de leerlinggewichten doorwerkt in de bekostiging van drie schooljaren, leidt dit bij een aantal besturen tot een relatief grotere neerwaartse bijstelling van de bekostiging. Aan de betreffende besturen zal in overleg een passende betalingsregeling worden aangeboden, waarbij vanzelfsprekend het uitgangspunt is dat de continuïteit van het onderwijs niet in het geding komt.

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob